

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 8C/189/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614206937
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2014:5614206937.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš v právnej veci navrhovateľa J. N., V.. XX. XX. XXXX, P. K. R.Š., Y. XXX/X proti odporkyni S. N., V.. XX. XX. XXXX, B. P. K. R., Q. XXX/X, zastúpenej splnomocnenou zástupkyňou P. N., V.. XX. XX. XXXX, bytom ako odporkyňa, v konaní o zaplatenie 108 eur, samosudkyňou JUDr. Janou Haluškovou takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu **z a m i e t a**.

Odporkyni **s a** právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

Predmetom konania začatého 25. 08. 2014 bol nárok návrh navrhovateľa na vrátenie preplatku na výživnom 108 eur, vzniknutého za čas od 16. 10. 2013 do 05. 05. 2014. Návrh odôvodnil tým, že odvolací súd znížil jeho vyživovaciu povinnosť na odporkyňu, ktorá je jeho dcérou, 2013 určenú Okresným súdom Liptovský Mikuláš rozsudkom č. k. 4C/217/2013-25, zo sumy 93 eur na 75 eur mesačne počnúc dňom 16. 10. 2013. V dôsledku odvolacieho konania sp. zn. 10Co/2/2014 mu v uvedenom období vznikol preplatok na výživnom.

Na pojednávaní navrhovateľ uviedol, že jeho čistý mesačný príjem je 460 eur, náklady za bývanie v dvojizbovom byte sú 160,10 eur mesačne vrátane preddavkov na energie. Pracuje ako robotník v jednozmennej prevádzke, iné zamestnanie nemá. Jeho vyživovacia povinnosť na staršiu dcéru R. N. je určená sumou 106 eur mesačne; dcéra už doštudovala, požiadal o zrušenie vyživovacej povinnosti, termín pojednávania bol určený 09. 09. 2014. Vie o tom, že mladšia dcéra študuje, mimo výživné jej neprispieva ničím, z dôvodu narušeného vzťahu sa nestretávajú. V prípade zrušenia vyživovacej povinnosti na staršiu dcéru R. by bol ochotný tento návrh vziať späť.

Odporkyňa na pojednávaní vypovedala, že študuje v štvrtom ročníku denného štúdia Hotelovej akadémie Liptovský Mikuláš. Býva v spoločnej domácnosti s matkou a sestrou R., ktorá si hľadá prácu. Snaží si privyrobiť roznášaním letákov, čím získa asi 40 eur mesačne. V prípade vyhovenia návrhu by dlh mohla splácať po 9 eur mesačne.

Splnomocnená zástupkyňa odporkyne predniesla, že do rozhodnutia odvolacieho súdu navrhovateľ výživné na odporkyňu platil sumou 93 eur mesačne a bolo použité na jej stravu, cestovné, štúdium. Tieto peniaze odporkyňa nemá nikde uložené. Priemerný čistý mesačný príjem matky odporkyne je 319 eur netto, náklady za bývanie v trojizbovom byte sú dokopy vrátane preddavkov na energie 216,62 eur za tri bývajúce osoby. Nemá iný príjem než príjem zo zamestnania.

Z pripojeného spisu tunajšieho okresného súdu sp. zn. 4C/217/2013 súd zistil, že navrhovateľ J. N. návrhom doručeným tunajšiemu okresnému súdu 16. 10. 2013 požiadal o zníženie výživného na dcéru S. N.Á. na čiastku 30 eur mesačne zo sumy 93 eur mesačne z dôvodu výraznej zmeny jeho finančných možností. Tunajší okresný súd rozsudkom č. k. 4C/217/2013-25 zo dňa 13. 11. 2013 návrh zamietol. Odvolací súd rozsudkom z 20. 03. 2014, č. k. 10 Co/2/2014-38, právoplatným 07. 05. 2014, rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že vyživovaciu povinnosť navrhovateľa na odporkyňu znížil zo sumy 93 eur na 75 eur mesačne počnúc dňom 16. 10. 2013, vo zvyšku návrh zamietol.

Z pripojeného spisu tunajšieho okresného súdu sp. zn. 7C/187/2014 mal súd preukázané, že rozsudkom vyhláseným na pojednávaní dňa 09. 09. 2014 bola zrušená vyživovacia povinnosť určená sumou 106 eur mesačne navrhovateľa J. N. na dcéru S. R. N., a to dňom 01.09.2014, z dôvodu ukončenie prípravy na výkon budúceho povolania sústavným štúdiom. Rozsudok zatiaľ právoplatnosť nenadobudol.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 78 ods. 2 Zákona o rodine ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá, dokiaľ dieťa nie je schopné samé sa živiť. Kedy nastane tento faktický stav, závisí od okolností konkrétneho prípadu. Rozhodujúcimi faktormi sú vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa a schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery dieťaťa. Nie je vylúčené, aby vyživovacia povinnosť rodiča trvala aj v prípade, ak dieťa nadobudne pracovnoprávnu spôsobilosť a je schopné hocijakej zárobkovej činnosti. Zákon totiž uprednostňuje záujem oprávneného a dôležitým faktorom je aj existencia reálnej možnosti dieťaťa zamestnať sa vo vyštudovanom odbore, preto napr. ak sa dieťa rozhodne pokračovať v ďalšom vzdelávaní napriek tomu, že ukončilo prípravu na konkrétne povolanie, vyživovacia povinnosť rodiča môže existovať naďalej. V kontexte uvedeného, vzhľadom na zánik vyživovacej povinnosti odporcu voči staršej dcére R., súd návrh zamietol. Medzi účastníkmi nastala situácia, keď súd znížil výživné späť a navrhovateľ ako povinný si vyživovaciu povinnosť aj počas rozhodovania súdu plnil v pôvodnej výške. Plnoletá odporkyňa je preto ex lege povinná vrátiť výživné presahujúce priznanú mieru, hoci jej výpoveďou bolo preukázané, že takto zaplatené výživné bolo spotrebované. Princíp právnej istoty požaduje aplikáciu pozitívneho práva zakotveného v právnych predpisoch. Na druhej strane obidvaja rodičia odporkyne dosahujú minimálny príjem, z ktorého donedávna museli okrem úhrady nevyhnutných výdavkov na svoje živobytie plniť dve vyživovacie povinnosti voči dcéram pripravujúcim sa na výkon budúceho povolania sústavným štúdiom. U obidvoch rodičov vyživovacia povinnosť k staršej dcére R. počnúc dňom 01. 09. 2014 odpadla, čím u obidvoch došlo k uvoľneniu finančných prostriedkov. Odporkyňa počas prebiehajúceho súdneho konania o zníženie výživného pod sp. zn. 4C/217/2013 tunajšieho okresného súdu financie vo výške 93 eur mesačne od svojho otca nevyhnutne potrebovala na svoju výživu. Neslúžili jej napr. na tvorbu úspor, na úhradu dovolenky (ktorá je pri vyhovujúcich finančných pomeroch rodičov tiež plnením vyživovacej povinnosti), na platenie poisťného (ktoré nie je nevyhnutným výdavkom). Tieto financie slúžili len a len na úhradu jej nákladov spojených s ošatením, obutím, stravovaním, bývaním, plnením povinnej školskej dochádzky. Odporkyňa si snaží zlepšiť finančnú situáciu výkonom brigád popri štúdiu. Tu súd musí pripomenúť obidvom rodičom, že vzhľadom na existenciu dvoch, v súčasnosti jednej vyživovacej povinnosti, mali zvážiť zabezpečenie ďalšieho príjmu aj aspoň sporadickým výkonom ďalšej práce. To platí najmä u navrhovateľa, ktorý pracuje v jednozmennej prevádzke, takže aspoň občas popoludní, alebo cez víkendy sa mohol uchádzať o brigádnickú prácu, keď to dovoľuje jeho zdravotný stav tak, ako to robia mnohí ďalší rodičia. Tu sa potom súd dostáva k otázke spravodlivosti navrhovateľom požadovaného rozhodnutia a musí konštatovať rozpor medzi pozitívnym právom a spravodlivosťou, ktorého výsledkom je, že zákon ako „nepatričné právo“ (unrichtiges Recht) musí spravodlivosti ustúpiť (Radbruchova formula). Súd potom nemohol inak, než návrh zamietnuť.

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. V konaní úspešná odporkyňa návrh na prisúdenie náhrady trov konania nepodala.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou podpísaného okresného súdu na Krajský súd v Žiline v 3 písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§42 ods. 3 Obč. súd. por. - kto ho robí, ktorému súdu je určené, akej veci sa týka a čo sleduje, dátum a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 Obč.súd.por.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že (§ 205 ods. 2 Obč.súd.por.): a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1; b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a); f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Pokiaľ si povinný dobrovoľne nespĺní povinnosť stanovenú týmto rozhodnutím, možno navrhnúť exekúciu podľa osobitného zákona.